

GEO-INFO-GRÁFUSOK - Pályakezdő geoinformatikus szakemberek tapasztalatai

A Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Karának geográfus képzésén belül 1998-ban indult meg a geoinformatika szakirányú geográfusok képzése. Az első évfolyam 2001 júniusában kapta meg diplomáját. Azóta öt évfolyam geoinformatikus szakirányú geográfus hagyta maga mögött az egyetem falait, és próbálta megszerzett ismereteit kamatoztatni az érdeklődésének, motivációinak és lehetőségeinek megfelelő munkahelyeken. Beszámolóinkban néhány fiatal szakember osztja meg álláskeresésének történetét és pályakezdő tapasztalatait az olvasóval.

Háttér

A geoinformatika hazai megjelenésével egy időben kezdődtek meg a Szegedi Tudományegyetemen a geoinformatikai kutatások, és párhuzamosan megindult a geoinformatika elemeinek oktatása is. Az egyetem gondozásában 1991-ben jelent meg az első átfogó, hazai, geoinformatikai tárgyú tankönyv, amelyet az alkalmazásaiban egyre szélesedő geoinformatika részterületeivel foglalkozó munkák követtek.

1993-tól a tudományegyetemek természettudományi karain (elsőként Budapesten és Szegeden, majd Debrecenben) megindították a geográfusképzést. A cél átfogó tudással rendelkező szakemberek képzése, akik az elméleti és módszertani alapok elsajátítása során, majd gyakorlati tapasztalatok által alkalmassá válnak környezeti-társadalmi kutatások önálló megtervezésére és elvégzésére, továbbá komplex ismeretekkel rendelkeznek területfejlesztési- és területrendezési kérdésekben, részt tudnak vállalni döntés-előkészítési folyamatokban, valamint jártasak bármilyen, „földrajzi helyhez kötött” információ kezelésében és elemzésében. A térbeli (földrajzi) információk feldolgozásának növekvő igénye, gyorsan fejlődő és terjedő technológiája, a geoinformatika piaci térnyerése időszerűvé és ésszerűvé tette az oktatási intézmények részéről a geoinformatikus szakirány kialakítását is, amely elsőként a Szegedi Tudományegyetemen indult meg 1998-ban.

A kitűzött oktatási célokat szolgálják az alapképzésben kínált általános természet- és társadalomföldrajzi, földtudományi, meteorológiai, környezetvédelmi és közgazdasági ismereteket nyújtó tantárgyak mellett a földrajzi vizsgálatokhoz nélkülözhetetlen matematikai, informatikai, térképészeti és geoinformatikai kurzusok. A képzés későbbi szakaszában választható szakirányok (társadalom- és településfejlesztő, környezetkutató, geoinformatika, geológia, idegenforgalom) oktatási programja igen eltérő, de az átfogó, interdiszciplináris ismeretek átadására való törekvés igénye mindvégig jellemzi az oktatást, és a végzősök érdeklődésében és szemléletében is érezhető.

Az elsajátított geoinformatikai technikák széles körű alkalmazási területeit és lehetőségeit tükrözi a tanulmányokat lezáró diplomamunkák egyéni témaválasztása is.

Diplomamunkák – geoinformatikus geográfus szakon 2001-2006

2001

Aleksza Róbert	A Kolon-tó vízháztartásának modellezése Földrajzi Információs Rendszer (Arc/Info) segítségével
Juhász Géza	Mobil Távközlés és Térinformatika
Koncz Zsuzsanna	A turizmus fejlesztésének természeti alapjai egy nyugat-zempléni mikrorégióban
Kis Viktória	Egy település földhivatali alapokra épülő információs rendszerének kialakítása Tázlár példáján
Palatitz Borbála	Tesztadat-előállítás a META földhivatali rendszerhez
Sándor Tamás	Gyöngyös Város Idegenforgalmi Információs Rendszere
Szarka Melinda	Kommunális szilárd hulladék elhelyezés Csongrád megyében

2002

Balog Attila László	A Kiskunsági Nemzeti Park Információs Rendszere, Hogyan készítsünk saját térképszerveret?
Doszkocs Veronika	A Balaton és környékének idegenforgalmi felmérése, térinformatikai feldolgozása és megjelenítése multimédiás CD-ROM formájában
Farkas Kata	Távérzékelési módszerek lehetőségei a szárazodási folyamatok kiértékelésében
Jávor Tamás	Geomarketing - Hipermarket-lánc terjeszkedési lehetőségei Magyarországon
Ladányi Gabriella	Csongrád megye műemlékeit és Szeged helyileg védett épületeit nyilvántartó információs rendszer
Novák Zalán	Térinformatika kontra közös agrárpolitika. A térinformatika szerepe az uniós mezőgazdasági támogatások ellenőrzésében
Nyirő Ottó	A gépjármű navigációra alkalmas digitális úttérképek és útdatbázisok
Ráth György	Globális léptékű térbeli adatok bemutatása és vizsgálata geoinformatikai módszerekkel
Ruttkay Eszter	Térinformatikai alkalmazás egy áramszolgáltatónál
Szamák Tibor	Árvízvédelmi térinformatikai rendszer a Közép-Tisza-vidéken
Veres Éva	A GPS és a térinformatika együttes alkalmazása a geodinamikában: a CEGRN Konzorcium információs rendszere
Zádori Adrián	Talajvízfelszín vizsgálatok térinformatikai módszerekkel újszegedi mintaterületen
Zboray Zoltán	A városi hősziget és a beépítettség összefüggéseinek feltárása terepi és térinformatikai módszerekkel Szegeden

2003

Barton Gábor	Apadó Balaton - Probléma vagy állapot? Geoinformatikai adatfeldolgozás és modellezés
Fejes Csaba	Mesél a térkép avagy, régészeti lelőhelyek előfordulásainak valószínűsítése a környezeti jellemzők alapján
Goldman István	A szélenergia felhasználása, szélfarm Szeged környékén
Hegyközi Bálint	Városi zöldfelületek értékelése Szeged példáján
Katona Zoltán	A szőlő- és borágazat térinformatikai nyilvántartási rendszerei az EU-ban és Magyarországon
Kitka Gergely	A Tisza-tó környezeti hatásainak és vegetációjának vizsgálata geoinformatikai eszközökkel
Lajkó Roland	Vízfelszín alatti térképezés halradarral kombinált GPS-ek használatával, a Mártélyi Holt-Tisza medrének felmérése
Lipkovics Gábor	Salgótarján környezeti problémáinak elemzése
Molnár Anikó	A napenergia-felhasználás lehetőségeinek vizsgálata hazai mintaterületeken geoinformatikai módszerekkel
Molnár Attila	Térképi alapú interaktív adatbázisok használata mobiltelefon rendszereken - Mobil térinformatikai szoftverfejlesztés
Pataki Lőrinc	Szentes környéki geotermális terület GIS alapú feldolgozása
Privóczki László	Szeged város beépítettség-változásának vizsgálata geoinformatikai eszközök alkalmazásával
Raisz Péter	Talajvízváltozások modellezése térinformatikai módszerekkel Duna-Tisza közti mintaterületen
Szakál Szabolcs	Síkvidéki szükségeltározó modellezése
Támok Barbara	Töltés állékonysági vizsgálatok a Tisza Mártély-Algyő közötti szakaszán távérzékelési módszerekkel

2004

Balázs Bernadett	Az átlagos maximális városi hősziget-intenzitás statisztikai modellezése geometriai-morfológiai felszínparaméterek segítségével
Balázs Ildikó	Az ásványosított erdő területén bekövetkezett változások vizsgálata Földrajzi Információs Rendszer segítségével
Ézsiás Tamás	A rekultiváció tervezésében hasznosítható domborzati-modell előállítására Rudabánya példáján
Hetyési Judit	Bugac környékének tájváltozás vizsgálata geoinformatikai módszerekkel a területhasználat értékelése alapján
Kostyán Szilvia	Tájváltozás értékelése a területhasználat térképezése alapján Kiskunsági mintaterületen
Kun Csaba	Meteorológiai adatsorok geoinformatikai célú feldolgozási lehetőségei Csongrád megye példáján keresztül
Morva Zsófia	Alsóváros és Móraváros beépítettség változásának vizsgálata a digitális képfeldolgozás módszerével
Pusztai Lajos Gergely	Nyílt forráskódú térinformatikai rendszerek, GRASS GIS
Redenczki Antal	ArcGIS kiterjesztés fejlesztése termo és videofelvételek térinformatikai rendszerben történő feldolgozására
Tanács Eszter	Az Enteromorpha sp. terjedésének összefüggései az üledék változásaival Seal sands területén
Tier József	Üzleti térinformatikai alkalmazások
Vizhanyó József	Hullámtéri domborzatmodell előállítására digitális fotogrammetriai módszerrel, mártélyi mintaterületen

2005

Balázs András	A szélenergia gyakorlati alkalmazásának lehetőségei tájba illeszthetőségi szempontból
Báthory István	Kiskunsági szikes tavak vizsgálata geoinformatikai módszerekkel, a globális felmelegedés tükrében
Botlik Attila	Az ártéri akkumuláció vizsgálata a Maros magyarországi szakaszán
Gáspár Orsolya	Levegőszennyező anyagok – kiemelten kén-dioxid és nitrogén-oxidok – elemzése és modellezése Szolnok város 1995. évi mért adataival
Horváth Péter	Kiskundorozsma, Hosszúhát-halom szarmata település 3D modellezése, virtuális terepbejárás
Koncz Ferenc	Erdőborítottsági vizsgálatok a Fruska Gora hegységben távérzékelési módszerek segítségével
Kothencz Gyula	A geoinformatikai mederfelszín modellezés szerepe egy marosi mederszakasz morfológiai jellemzőinek vizsgálatában
Kovács Antal	A Duna-Tisza közti talajvízszint változásának vizsgálata geoinformatikai módszerekkel
Latorczai Katalin	Az ArcView térinformációs rendszer fejlesztési lehetőségei
Lehoczki Ervin	Talajvízszint felület modellezése algyői mintaterületen
Tobak Zalán	Navigációs GPS vevők és a mobil GIS alkalmazásának lehetőségei a terepi adatgyűjtésben
Persaits Gergő	A Sárrét régészeti geológiai és környezettörténeti vizsgálata geoinformatikai módszerekkel

2006

Beke Dániel	3D terepmodell előállítására fotogrammetria segítségével kis reliefű területen, Miklapusza példáján
Folberth Gergely	A Fertő-tó jelenkori mederviszonyainak feltárása
Gál Tamás Mátyas	Az átlagos maximális városi hősziget-intenzitás modellezése a település felszínét leíró paraméterek felhasználásával
Gyuris Péter	Fotokémiai szmog napi menete és eloszlása Szegeden
Kisfűrjesi Dénes	PL-1-3 kőzettest porozitásának, permeabilitásának geomatematikai elemzése
Kovács Kristóf	Elektromosság a térben
Priszlinger Nóra	Szeged beépítettségének vizsgálata Alsóváros példáján
Szabó Roland	Történeti katonai térképek számítógépes feldolgozása, különös tekintettel a vizes területek változására
Tomyánszki Éva	Futóhomok területek morfológiai vizsgálata egy adott mintaterületen geoinformatikai módszerekkel
Zsákovics Gergely	A Duna-Tisza közti hátság szárazodásának vizsgálata SPI aszályindex használatával az 1970-2000 közötti időszakban

„Geoinformatikus geográfusként végeztem a Szegedi Tudományegyetemen”

A geoinformatikus geográfusok a végzést követő munkakeresés során ugyanazokkal a problémákkal szembesültek-szembesülnek, mint valószínűleg a pályakezdők többsége. A munkahelyek kínálata általában szűkös, a meglévő piac is majdhogynem telített. Esetenként az is megfigyelhető a munkaaajánlóknál, hogy nem tudják pontosan megfogalmazni az elvárásaikat, sőt még az elvégzendő feladatokat sem képesek szabatosan körvonalazni. A másik véglet, amikor egy adott, túlságosan specifikált feladatra keresnek rendkívül sokoldalúan felkészült, nagy tapasztalatokkal rendelkező, ugyanakkor fiatal munkatársat.

Hasonló eseteket állásinterjúk alanyaként átélve természetes vélemény, hogy az egyetemi képzés „túl általános”, „mindent tanultunk, de semmit sem tudunk igazán”, „amire valóban szükség van a szakmához, azt az egyetemen csak érintettük”. Ezek az érzések semmiképpen sem csak a geográfus vagy geoinformatikus pályakezdők sajátossága. A képzések éveit elsajátítandó ismeretanyag egy erős, de alakítható, sokfelé formálható, képlékeny alapot kell képezzen a további, talán állandóan tartó fejlődéshez. A szélesebb érdeklődési kör és komplex elemzési készségek segítik a tanulás/alkalmazkodás képességét, de nem mindig közvetlenül előnyösek; a gyors probléma-felismerés és hatékony feladatmegoldások képessége általában a későbbiekben derül ki.

A bizonytalanság érzéséhez jelentősen hozzájárulnak egyéb körülmények, amelyek mögött gyakran a munkahelyeken jelentkező tervezési- és finanszírozási szervezetlenség áll. Az intézmény létének bizonytalansága, a projektek fenntarthatóságának kérdése, a határozott, általában rövid idejű szerződések, a vezetés részéről be nem tartott / be nem tartható ígérek, és természetesen a – talán soha nem megfelelő szintű – jövedelmek együttesen okoznak feszültséget a munkatársak között, és egyfajta egyéni- és csoportos kiábrándultsághoz vezethetnek. Mindenhol és mindenkinél. Ez sem geográfus sajátosság.

Az említett kiábrándultság miatt a megkeresett kollégák közül néhányan úgy gondolták, hogy történetük semmilyen útravalót nem jelentene az olvasó számára. Habár a diplomaszerezés után gyakorlatilag azonnal a végzettségüknek megfelelő, a témában közismerten rangosnak számító intézményeknél találtak állásra, tapasztalataikat sajnos részletesebben nem ismerhetjük meg, pedig valószínűleg mindannyiunk számára tanulságos lenne annak háttere, hogy egy, az adott témában vezető magáncégnél miért veszítik el, amúgy jól felkészült, fiatal szakemberek a lelkesedésüket, és miért történik meg velük ugyanez a fontosabb „adatgyártó és adattulajdonos”, kvázi állami cégeknél is.

A továbbiakban néhány Szegeden végzett geoinformatikus geográfus írja le álláskereső és pályakezdő tapasztalatait, amelyek természetesen nem mindig és/vagy nem mindenben pozitívak. Ugyanakkor, mivel nem is kimondottan sikertörténetek bemutatása a cél, reméljük, hogy érdekes nézőpontokat közvetít azok számára, akik hasonló szakmai életpályára készülnek, és így fontos lehet az elődök tapasztalata, de a leendő szakemberek felkészítésével foglalkozó oktatók és a későbbi munkáltatók számára is van bennük üzenet.

Nyíró Ottó (Nav N Go, iGO)otto.nyiro@i-go.com

Geográfus-geoinformatikus tanulmányaim során érdeklődésem igen korán a navigációs rendszerek elméleti és gyakorlati megvalósítására irányult. E téren mélyebb ismereteket szerettem volna szerezni a nyári gyakorlataim során, valamint az egyetemi képzésem utolsó évében, amelyet részképzésben a németországi Karlsruhe-i Műszaki Főiskolán végeztem.

A szegedi egyetemi diploma átvételekor (2002) már a Tele Atlas-nál töltöttem a nyári gyakorlatom (Németországban), ami a karlsruhei tanulmányok lezárásához is kellett és ahhoz is, hogy szakmai gyakorlatot szerezzek a navigációs területen, ami akkor Magyarországon lehetetlennek tűnt. Az államvizsga napjára hazautaztam, aztán másnap vissza a Tele Atlas-hoz. Úgy terveztem, hogy folytatom is náluk, de mivel nem voltunk még EU tagok, és az egyetlen lehetőség – a zöld kártyás megoldás – túl bonyolult volt, így sajnos mégsem sikerült ott maradnom a Tele Atlas-nál az egyetem végeztével.

Hazajöttem. Írtam egy rövid bemutatkozást – hogy épp most fejeztem be egy három hónapos gyakorlatot a Tele Atlasnál – két potenciális cégnek, akik még aznap jelezték az érdeklődésüket, hogy felvennének. Az egyik a NaviGate kft volt, a Garmin készülékek hazai forgalmazója, míg a másik a Topolisz. Végül a Topolisz mellett döntöttem, ami egyben a NaviGate partnere is volt. Az ottani munkám nagy eredménye, hogy megbíztak a magyar térkép egységesítésével, ami azt jelentette, hogy az akkori HisziMap településtérképeit, a Topolisz Budapest és agglomerációs térképeit, valamint az országos úthálózatát kellett egybe integrálni, majd a NaviGate által gyűjtött GPS logokhoz pontosítani.

Kidolgoztam az egész adatbázis specifikációját (a Tele Atlas-os adatbázist alapul véve), és így előállt egy egységes, országos navigációs térkép, ami az első magyar Destinator PDA-s navigátor alapja lett. Ezzel egy időben a Topolisz, a HisziMap és a NaviGate létrehozott egy új céget Topmap néven, amelynek első alkalmazottja is én lettem. A Destinator navigációs térkép képezte a cég fő termékét, ennek továbbfejlesztését irányítottam. Ez a térkép az alapja a Garmin NaviGuide térképeknek is. Az adatbázisra mind a Navteq, mind a Tele Atlas felfigyelt, majd egy részét a Navteq megvette, a Tele Atlas-szal meg leszerződöttünk, mint annak magyar partnere. Ez követően egyre intenzívebben kezdtük fejleszteni az adatbázist, egyre több (helyszínelő) munkatárssal, valamint a Tele Atlas is átadta nekünk a térképezési technológiáját (amivel a szakmai gyakorlatom alatt is foglalkoztam). Két évet dolgoztam ezen a projekten, amikor az iGO fejlesztő csapata megkeresett, hogy segítsék nekik a térképkonverziós munkában.

Jelenleg az iGO navigációs program fejlesztésében veszek részt, főként a kelet-európai térképek konverziójával, valamint a MultiNet formátumú (Tele Atlas) térképekhez kapcsolódó konverziós segítséggel. A kelet-európai térképész cégekkel való kapcsolattartás és technológiai támogatásuk is a munkám része.

Barton Gábor (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium)bartongabor@gmail.com

A végzést követően (2003) sikeresen felvételiztem a Szegedi Tudományegyetem doktori képzésére, így további három évig a Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszéken (TFGT) dolgoztam. Elsősorban oktatási feladatokat láttam el (DDM, ArcGIS, ArcView), geoinformatika szakirányos hallgatókat tanítottam, valamint igyekeztem minél több órán kívüli segítséget is nyújtani (oktatási segédanyagokat szerkesztettem, szakdolgozati témavezető voltam). Annak ellenére, hogy sok időt és energiát vett el az oktatási munka, sokat tanultam és nagyon szerettem együtt dolgozni a diákokkal. A visszajelzésekből ítélve hasznos volt a tanszéken töltött idő, számos diák és kollega kérdéseire tudtam választ, megoldást találni.

Mindezek mellett azonban sajnos doktori dolgozatom a vártnál lassabban halad előre, főleg a harmadik év befejezése után, amikor VITUKI Kht egy jónak látszó ajánlatának engedve Budapestre költöztem. Itt az Országos Vízelző Szolgálathoz kerültem, ahol (szerintem) meglehetősen gyerekcipőben jár még a geoinformatika. Itt igen rövid ideig voltam, mindössze egy hónapot töltöttem el, amely alatt talán a legfontosabb feladatomból egy ArcView-s bővítmény létrehozása volt, amelyet a VITUKI-Consult flashflood veszélyeztetettségi előrejelzésre kívánt használni. A másik fontosabb feladatomból a <http://www.hydroinfo.hu> vízállás-előrejelző rendszerben használatos, Internetre kerülő térképeinek modernizálása volt. Az eddigi technika enyhén szólva is idejétmúltnak mondható, az eredménytérképek pedig a legjobb indulattal is csúnyának tűnnek. E térképek helyett kellett volna ArcGIS-alapú, automatikusan generált kimeneteket készítenem, ill. programoznom, ám ebből már kimaradtam.

A VITUKI-ból igen gyorsan, pár nap leforgása alatt átkerültem a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KvVM) Fejlesztési Igazgatóság Ágazati Informatikai Főosztályára (legalábbis most még ez a neve), ahol az egyik kolléga külföldre távozása nyomán felszabadult egy státus. Az új helyen elődömtől örökölt elsődleges feladatomból a főosztály által működtetett ArcIMS (Internet Map Server) (<http://geo.kvvm.hu/tir>) kezelése, fejlesztése és karbantartása lett. A térképszerver része egy nagyobb, EU finanszírozású projektnek, melynek célja egy egységes Természetvédelmi Informatikai Rendszer (TIR) létrehozása, hogy összehangoltan és átlátható adatbázis ill. alkalmazási környezetben lehessen foglalkozni a természetvédelemmel kapcsolatos térbeli feladatokkal. Emellett kaptam más feladatokat is (mint pl. katonai felhasználású természetvédelmi területek kategorizálása polgári területhasználati szempontok szerint, egyedi térképek szerkesztése, stb.).

A TFGT-vel továbbra is szoros kapcsolatban maradtam, hiszen a korábban tartott órákat most is oktatom, ill. részt vettem tanszéki projektekből is, mint pl. legutóbb a Lombard Lízing Rt.-nek készített hitel-kockázat becslő, térbeli döntéstámogató adatbázis kidolgozásában. Itt különböző forrásokból (Központi Statisztikai Hivatal, GeoX, Lombard, GfK Hungária) származó demográfiai, jövedelemmel kapcsolatos, infrastrukturális adatbázis segítségével számos térképréteget készítettünk, amelyeket a Lombard munkatársai ArcReader segítségével jeleníthetnek meg. Emellett egy böngészőben használható adatbányász eszközt is készítettünk, amely a beszerzett adattáblák XML-lé alakított változatából kis túlzással tetszőleges feltételek alapján történő szűkítéssel keresi ki a kívánt rekordokat a kívánt mezőkkel egy eredménytáblába. Ez azután egy kattintással átemelhető Microsoft Excel-be, ahol bármilyen feladatra felhasználható.

A KvVM-ben eddig eltöltött rövid idő alatt szerzett szakmai életre vonatkozó tapasztalataimról... Ahogyan én látom, van egy viszonylag csekély létszámú, szakmai hivatástudattól és tenni akarástól vezérelt réteg. Tagjai közül néhánynak ugyan – pl. pályázati

forrásokból vagy önerőből – rendelkezésére állnak a Magyarországon elérhető legfejlettebb informatikai eszközök (hardware/software), viszont a bennük lévő lehetőségek töredékét sem tudják kihasználni. Miért? Szerintem leginkább az őket körülvevő és egyre jobban rájuk nehezedő törvényi szabályozás, valamint a kapcsolódó szakmai szereplők és egyáltalán az ország (persze tisztelet a kivételnek, mert azért pozitív példa is akad) informatikai, adatkezelési „kultúrátlansága”, mérhetetlen elavultsága miatt.

Az, hogy egy adatbekérés után hetekig nem történik semmi, mert minden résztvevő igyekszik feljebb tologatni a felelősséget, hogy gyakorlatilag kizárólag „butított”, minimális leíró tartalommal ellátott adatokat lehet beszerezni, ráadásul gyakran elképesztően magas áron vagy igen nehezen használható kódolással ill. formátumban, semmilyen pozitív eredményre nem vezet. Az ilyen és hasonló „apró homokszemek” miatt egy felsőszintű döntéseket támogató, hatósági munkát nagyságrendekkel hatékonyabbá tevő térinformatikai rendszer fejlesztése késik, ha viszont nem akarjuk, hogy késsen, akkor pedig áldozni kell a minőségből, pontosságból, ami hosszú távon csak negatív eredményt hozhat.

Alapvető változásra, pontosabban szólva teljes földindulásra volna szükség a szakmában a döntéshozói, legfelső vezetői szinten ahhoz, hogy a térinformatika által nyújtott előnyöket, szolgáltatásokat a jelenleginél sokkal hatékonyabban tudjuk kiaknázni. Sajnos nagyon nehéz a változást előidézni, az előremutató példákat az Interneten napi gyakorisággal láthatjuk is, ám nálunk, attól tartok, igen sokáig kell még várni, hogy ezek közül bármelyiknek akár egy gondolatcsírája is szárba szökkenessen.

Balázs Ildikó (VÁTI KHT, Területi Iroda, Szeged)

ildiko.balazs@gmx.net

Az egyetem befejezése idején (2004) azonnal elkezdtem állást keresni, és sajnos az volt a tapasztalatom, hogy a geográfus végzettségem alapján a felkeresett Munkaügyi Központban nem igazán tudtak besorolni sehova, nem volt ismert a szakmánk. Remélem, hogy a *Geográfus Hírlevél* és a geográfusok híre sokakhoz (munkáltatókhoz és munkaaajánlókhoz is) eljut, és kiderülhet az, hogy milyen sokszínűek vagyunk és milyen sok feladat körben helyt tudunk állni.

A szegedi szűkebb álláslehetőségek miatt én kissé elsodródtam az informatikától, a geográfus szakon szerzett ismereteket is csak érintőlegesen hasznosítom a munkám során. Programmedzserként dolgozom a szegedi VÁTI KHT-nál. Feladatom a nyertes pályázatok finanszírozási feltételeinek és megvalósításuknak nyomon követése. Ez a kevésbé izgalmas része a munkámnak, hiszen elsősorban dokumentációk ellenőrzéséről és további dokumentációk bekéréséről, tehát papírmunkáról van szó. Úgy gondolom, itt ismerkedtem meg igazán a bürokrácia fogalmával. További feladataim közé tartozik a projektek kivitelezésének információk szolgáltatásával történő segítése és a projektek megvalósítóival való állandó kapcsolattartás. Sajnos eléggé meg van kötve a kezünk, és bár sok esetben egyértelmű, hogy a felmerülő új ötletek összességében nagyon szorosan illeszkednek a nyertes pályázathoz, és kívánatos lenne a megvalósításuk, még sem adhatunk engedélyt a kivitelezésre, mert szigorúan ragaszkodnunk kell az eredeti feltételekhez.

A munkámnak a legkellemesebb része az úgynevezett monitoring-vizit amikor személyes látogatás során megismerem a hozzám tartozó projektek résztvevőit, helyszíneit, a körülményeiket, stb. Így megvan a személyes kontaktus (sok kérdés és sok válasz), illetve a látogatások alkalmával sokszor olyan szakmai előadásokon is részt vehetek, amelyekről egyébként nem is értesülnék, de a téma nagyon érdekes. Sokat tanulok a munkám során.

A VÁTI-n belül szociális típusú projektekkel foglalkozom, amelyeket az Európai Szociális Alapból finanszíroznak. A foglalkoztatási projekteken keresztül az Egyetemmel is kapcsolatba kerülök.

2005. november 1.-én kezdtem a VÁTI-nál. Azóta 17 projektet koordináltam.

Kovács Antal (Földhivatal, Törökszentmiklós)

kovacsanti@yahoo.com

Másfél éve dolgozom a törökszentmiklói földhivatalban, mint földmérési ügyintéző. A hivatalon belül már kb. egy éve az összes, 1:4000 méretarányú külterületi- és 1:1000, ill. 1:2000 méretarányú belterületi térképet beszkeneltük és átalakítottuk vektoros digitális formába. A vezetett állományt jelenleg ITR 2.5-ös formátumban tároljuk, de egyre többen már az ITR 3-mas szoftvert is használgatjuk (a DOS-os 2.5-ös verzió sajnos sokszor kenterbe veri a robosztus 3-mas verziót).

A gyakori, napi feladatok között van a digitális állományból történő adatszolgáltatás (térképmásolatok készítése, EOVS koordináták kiadása, stb.) lakossági célokra, illetve földmérő vállalkozók részére, valamint az általuk felmért és a földhivatal felé leadott munkák (épületfeltüntetés, megosztás, stb.) átvezetése a jogerős állományba. Napi feladatunk természetesen a technikai munkákhoz kapcsolódó, azokat dokumentáló adminisztráció is.

Az állandóbb, tartósabb projektek közül az egyik legjelentősebb most a DATVIEW-ba való konvertálás (ellenőrzés, javítás, stb.), és rövid időn belül tervezik, hogy a TAKAROS-sal összekapcsolva készüljenek a térképi feldolgozások.

Szintén egy nagyobb projekt az „osztatlan közös tulajdonú részarány” földekben kérelemre az „osztatlan közös” megszüntetése. Ez azt jelenti, hogy a tsz földekből a részarány kiadáskor nagyon sokan úgy kaptak földet, hogy egy területnek akár 40, 60, 100 tulajdonosa is van. Ilyenkor csak a részarány tulajdona található meg benne. Például egy 1200 összaranykoronát érő táblában 40 aranykorona jut egy bizonyos tulajdonosra.. Pontosan nem lehet megmutatni, hogy hol helyezkedik el ez a terület a táblán belül, mivel az egész tábla pl. 50 ember osztatlan közös tulajdonában van. 2002 óta lehet igényelni, 2005 nyara óta gyakorlat, hogy kérelemre a földhivatal ingyenesen kiméri az aranykoronának megfelelő földterületet az ilyen táblákból. Az ezzel járó sok munka — értesítések, jegyzőkönyvek, sorsolások, digitális állományok előkészítése, leosztás, vázrajzok készítése —, majd a jogerősen átvezetett megosztások kitűzése (új birtokhatárpontok kikaróztatása, majd birtokba adása) szintén nagyon sok adminisztratív feladattal jár, de sokrétű, változatos munkafázisokat tartalmaz, ezért semmiképpen nem egyhangú, egyedi esetekkel és igazán érdekes emberekkel találkozom a munkám során.

Az említett feladatok mellett alkalmanként kisebb megbízásokat is kapunk, pl. vadásztársaságok számára terület-leválogatást, egyeztetéseket, stb.

Örülök, ha bárki számára sikerült egy kicsit vázolnom a földhivatalban jelenleg zajló geoinformatikai munkákat/munkáimat. Én is szívesen olvasok másokról és várok mindenféle szakmai információt (konferenciák, újdonságok, állás, stb.).

Kothencz Gyula (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium)*kothenczgyula@yahoo.com*

2005-ben végeztem a Szegedi Tudományegyetemen geoinformatikus geográfusként. A Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék munkájába korán, már harmadéves koromban bekapcsolódtam. A motiváló környezet, az állandó fejlődés, a tanulás lehetősége, mindig fontos volt számomra, így 2005 tavaszán, még diplomám megszerzése előtt jelentkeztem a Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék által, valamint egy külföldi egyetem által meghirdetett doktori képzésre. Szegedre, a levelező tagozatra nyertem felvételt. 2005 nyarán és őszén, mintegy harminc térinformatikai céghez (magyarországi és külföldi egyaránt) küldtem el pályázati anyagom, mint állást kereső geoinformatikus geográfus. Több alkalommal meghívtak interjúra. Egyes esetekben a cég nem jelzett vissza, máskor maga a vezetőség sem tudta pontosan valóban kíván-e térinformatikus szakembert foglalkoztatni. Más alkalmakkor én láttam túl bizonytalannak a szervezet belső helyzetét. 2006 februárjának második felében egy szintén Szegeden végzett geoinformatikus kolléga hívta fel figyelmem, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatósága által meghirdetett, térinformatikai álláslehetőségre. Kétfordulós interjút, egy szakmai gyakorlati meghallgatást és a Fejlesztési Igazgatóval történt megbeszélést követően, hét pályázó közül én nyertem el az állást.

A természetvédelmi informatika területén egy ötfős, lelkes, fiatal csapat tagjaként a minisztérium Informatikai Osztályán dolgozom. Fő tevékenységünk a kialakítás alatt álló országos méretű, ESRI és MS SQL alapokon nyugvó Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) koordinációs feladatainak ellátása. A TIR az ország területén lévő védett területek (nemzeti parkok, természetvédelmi területek, tájvédelmi körzetek) Európai Unió direktívákon alapuló Natura 2000 területek geometriával rendelkező és azzal nem bíró objektumainak leíró tulajdonságait tároló térinformatikai adatbázis, amely fejlett feltöltési, elemző és lekérdezési funkciókkal bír. A TIR a természetvédelem területén dolgozók napi munkáján a természetvédelemmel kapcsolatos döntéseket megelőző előkészítés támogatásán túl, a nagyközönség számára térképszervert és információs oldalak révén nyújt tájékoztatást természeti értékeinkről. A fejlesztés indulása előtt csapatunk a rendszer technikai paramétereit meghatározó Műszaki Leírást készítette. Jelen szakaszban a fejlesztéssel kapcsolatos folyamatokat hangoljuk össze. A jövőben, mint a rendszer központja a működtetéssel, adat-aggregációval, adattárolással, oktatással, későbbi fejlesztésekkel kapcsolatos koordinációs feladatokat látunk majd el. Tevékenységünk közé tartozik a fent említett védett és Natura 2000 területek, tanösvények, nemzeti parki látogatóhelyek és látogatóközpontok adatbázisainak, térképeinek karbantartása, frissítése, internetes publikációja. Szintén csapatunk végzi az országos jelentőségű természetvédelemmel kapcsolatos térinformatikai elemzéseket, az eredmények kiértékelését, megjelenítését. Személyes feladatköröm igen változatos. Nagy örömmel tölt el a fent említett térképek elkészítése, melyet számos esetben én végzek. Ezen túl hatékonyan részt veszek az adatbázisok előállításában, frissítésében. 2006 őszétől egyre több koordinációs feladatot látok el.

Kollégáimmal fejlett térinformatikai környezetben kihívó és fontos célok érdekében dolgozunk. Munkám során új eljárásokkal, alkalmazásokkal ismerkedem meg. Elhatározásaim közt szerepel, hogy információs rendszerünk fejlesztése, működtetése közben, jól elsajátítsam a progresszív térinformatika módszereit. Erőmhöz mérten Ph.D. kutatási témámmal is foglalkozom, melyben a geoinformatika eszköztárát fluviális folyamatok megértése céljából kívánom alkalmazni.

Báthory István (Földmérési és Távérzékelési Intézet)bathory.istvan@fomi.hu

A diplomaszerezést követően, 2005 szeptemberében kerültem a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) Mezőgazdasági Távérzékelési Osztályára, ahol elemző ügyintézőként dolgozom mind a mai napig.

Az eltelt idő alatt gyakorlatilag az osztályon futó majd minden projektben részt vettem. A teljesség igénye nélkül elsősorban a 2005-ös, országos orthophoto felújítását és javítását, a MEGPAR (Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer) éves műveleteinek a több lépcsőfokos elkészítését, a Támogatás Ellenőrzéshez (TÁMELL) és a parlagfű-projekthez kapcsolódó műholdmunkálatokat említeném meg.

Ezekon kívül nagyon sok, más munkában is nyújtottam háttérsegítséget a kollégáknak, amelyek során eredményesen tudtam kamatoztatni a Szegedi Tudományegyetem Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszékén megszerzett up-to-date térinformatikai tudásomat. A felsorolt projektekbe való gyors és eredményes bekapcsolódást nagyban megkönnyítette az egyetemi évek alatt megismert és elsajátított szoftverek (ArcView, ArcGIS, ERDAS) alapos ismerete és a több szintet átlátó szemléletmód. Ez nagy segítségemre van a néha egy időben végzett több, párhuzamos munka esetén is.

Tornyánszki Éva (VÁTI KHT, Térségi Tervezési és Területrendezési Iroda)etornyanszki@vati.hu

2006 nyarán, ahogy geográfus diplomámmal elhagytam a Szegedi Tudományegyetem biztonságot adó épületét, határozott tervekkel készültem a nyárra, hogy minden percét kiélvezzem, mert döntésem szerint szeptembertől már geográfusként szerettem volna pénzkereső lenni. A munkakereséssel kapcsolatos tapasztalatlanságomat és naiv magabiztosságomat szerencsére nem tépázták válasz nélkül hagyott pályázatok vagy sikertelen interjúk.

Geoinformatika és környezetkutató szakirányt végeztem annak reményében, hogy így több lehetőségem lesz elhelyezkedni. Két pesti céghez adtam be az életrajzomat, a FÖMI-hez (Földmérési és Távérzékelési Intézet), ahol korábban szakmai gyakorlatomat végeztem, és a VÁTI Kht.-hoz (Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság), ahová tervező-elemző posztra szerettem volna kerülni. Erről az állásról a Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszéken értesültem, de több éves tapasztalat híján, pályakezdőként nem hívtak be interjúra. Később egy térinformatikus álláslehetőség miatt felhívtak, és a kétfordulós személyes és szakmai beszélgetést követően, szeptembertől elhelyezkedhettem a cég Térségi Tervezési Irodáján.

A személyes beszélgetésnél leginkább a szimpátia és a frappánsan összefoglalt önéletrajz volt döntő, amiben a legnagyobb hangsúlyt a szakmai gyakorlat eredményessége és diplomamunkám jelentették. Az egyetem utolsó éve szerintem sorsdöntő lehet a további boldogulás tekintetében. Az akkor elsajátított gyakorlati ismeretek, egy „ütös” diplomamunka téma és a hasznosan eltöltött gyakorlati idő nagy befolyással bír a pályázásnál. Természetesen ahhoz, hogy végül elnyertem az állást nagy szerencse is kellett, és előnyt jelentett az is szerintem, hogy két szakirányt végeztem. Meglepő módon viszont pozitívumnak számított, hogy nincs doktori fokozatom. Később kiderült, hogy a FÖMI-hez beadott pályázatom is sikeres volt, de nagyon örülök, hogy végül a VÁTI-hoz kerülhettem.

A VÁTI Kht. napjainkban rendkívül összetett feladatkört lát el a hazai területfejlesztésben és területrendezésben, többek között részt vesz az uniós Regionális Fejlesztés Operatív Program és az INTERREG Közösségi Kezdeményezés programok megvalósításában. Az országban több kihelyezett állomás található, és a fővárosi központon belül a különböző irodákban is szerteágazó funkciókat látnak el, így az együttműködés mellett a feladatkörök egészen elkülönülhetnek.

A Térségi Tervezési Irodán szakértő tervezők és elemzők területfejlesztéssel és területrendezéssel összefüggő döntéshozói feladatainak ellátásában térinformatikusként biztosítom a térképi háttérrel. Az irodán 16-an dolgozunk, a tapasztalt tervező gárda munkáját segítjük egy informatikus végzettségű munkatársammal, így minden projektben részt veszünk a kezdeti fázistól egészen a tervek térképi kivitelezéséig. A most futó projektek közül szeptember óta én eddig a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének felülvizsgálatában és a Tisza vízgyűjtő (román-magyar közös) területének magyarországi szakaszára vonatkozó területfejlesztési és -rendezési tanulmányterv elkészítésében kaptam feladatokat.

Nemzetközi együttműködéssel készül egy tervdokumentum, amely rögzíti a Tisza vízgyűjtőjén a távlati területfejlesztési irányokat és stratégiai célkitűzéseket, és felállítja a terület-felhasználásra és térszerkezetre vonatkozó célrendszereket, irányelveket a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezéssel összhangban. Ehhez készítünk gazdasági, társadalmi, környezeti adatokat feldolgozó térképeket is.

Elsősorban ArcGIS szoftvereket használunk a tematikus térképek készítéséhez, de AutoCAD-ben is dolgozunk néha. A végleges terveket alátámasztó térképekhez számos adatbázisból származó forrást kell összhangba hozni. Az adatok nagy része digitális állományból kerül feldolgozásra, de mivel a tervek készítésének fontos állomása a különböző érdekképviselők kompromisszumos egyeztetése, így a változásokat sokszor nekünk kell vezetni a térképeken.

Környezetkutatóként a projektek dokumentációs részébe is bekapcsolódom, melyhez minden segítséget megadnak az irodán, így különböző hatásvizsgálatok és analízisek mélyebb, tudományos háttérben is közreműködhetek. Szakmai gyarapodásomat tanfolyamokkal és konferenciákon való részvétellel segítik elő.

Eddigi tapasztalataim alapján sok pozitív élményt szereztem a szakma megítélésével kapcsolatban, azonban azt hiszem, hogy ez leginkább a cég és az iroda egyéni szemléletével függ össze. Állami céggént sajnos sokban függ az érvényesülés lehetősége a napi politikai helyzettől is. A területfejlesztés tudatos és szakmailag megalapozott előkészítését sokszor kevesebb figyelemmel illetik, ami a geográfia környezetkutatói oldalát csorbítja, de a térinformatikai rész, úgy érzem, sok lehetőséget kínál. Kellemes tapasztalatom még, hogy földrajzos szemléletem bizonyos fokú előnyt jelent a tervezőkkel való együttműködés során, az informatikus kollegámhoz képest. Az informatikai ismereteket azt hiszem, talán könnyebb elsajátítani a gyakorlat során. Az iroda hatékonyságát a nagy szakmai tapasztalat mellett a csapatmunka és egymás értékeinek megbecsülése adja.

Lejegyezte: Bódis Katalin